N<sup></sup>ro 44.
D. 20. Lutego.
NIEDZIELA.
ROK 1825.

# KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.

*Przywileie nadane Wieliczce przez Wła: Jagiełłę* 1586.

## *NOWOŚCI WARSZAWSKIE.*

Postanowieniem JO. Xcia Namiestnika Królewskiego, z dnia 21 Grudnia 1824 r. wydanem, mianowanym został na *Jeometrę* w Króle: Polsk: JPan *Filip Buchuński*, z pozwoleniem działania wszelkich czynności z nauki *Miernictwa* wypływaiących; na teraz w Mieście Woiewódzkim *Kaliszu* zamieszkały.

Na ostatnich Targach *Warszawskich* płacono za Korzec *Żyta* zł: od 6 do 7. *Pszenicy* od 12 do 13 i pół. *Jęczmienia* od 5 i pół do 6 i pół. *Owsa* od 4 i grosz srebrny, do 4 pół. *Siana* furę iednokonną od 7 do 12, parokonną od 14 do 18. *Słomy* furę zwyczajną od 3 do 4. —

Wiadomość datowana d. 13 b.m. przybyła z *Krakowa Sztafetą*, donosi że Lody na *Wiśle* puściły w okolicach *Krakowa* i woda znacznie *wezbrała*. Wczorej o godzinie 9 rano w *Warszawie* woda na *Wiśle* zaczeła przybierać, i powiększa się co chwila.

*Publiczność* wczoraj w *Teatrze Narodowym*, była nader zadowolnioną z przedstawienia ulubionego Baletu *Wesele Krakowskie* w *Ojcowie*. Powszechnym odgłosem obecnych widzów, zostały przywołane JPanny *Mierżyńska* i *Antonina Palczewska*.

Publiczność a mianowicie wielbiciele pięknej i zadziwiaiącej w dziełach swoich *natury*, znajduią teraz w *Warszawie* rzadką okoliczność rozerwania się oglądaniem *zwierząt zagranicznych* i czynienia ciekawych nad niemi postrzeżeń. Nigdy więcej *cudzoziemskich zwierząt* niewidziała od razu *Warszawa*. *Menażerja* P. *Von Aken* w rynku *starego miasta* okazywana, iest iedną z najsławniejszych w *Europie*. w Niej to obok ogromnego i zupełnie oswoionego *lwa*, obok *tygrysa*, który z podziwieniem *naturalistów*, wyrzekł się wrodzonej mu dzikości, znawcy umieią rozróżnić zwierzęta albo niedokładnie ieszcze poznane, albo wcale nieopisane w historyczno-naturalnych dziełach. Sądzimy iż dla tych nawet, którzy już kilkokrotnie rzeczoną *menażerją* zwiedzali, przyiemną będzie wiadomość że P. *Aken* nabył w tych dniach (za 36,000 złp:) inną *menażerją* Wdowy *Denjot* podobnież od nieiakiego czasu w *Warszawie* okazywaną. Tak więc P. *Aken* iest dziś *iedenastu lwów* właścicielem. Co za przyiemność dla miłośników *natury* oglądać ród *lwi* w rozmaitych perjodach wieku! Już można widzieć w menażerji P. *Aken* 3 młode *lewki*, a resztę świeżo nabytych zwierząt w ciągu następnego tygodnia właściciel połączy. Ciekawą będzie rzeczą porównać wzrost i postawę dwóch ogromnych *lwów afrykańskich*, które obok siebie w oddzielnych klatkach umieszczone zostaną. —

Nowe dzieła *Francuzkie* w Księgarni A. *Brzeziny*. Du revenu national par Storch. Paris 1824 — Jocko lettres inediles sur l'instinct des Aanimaux par Pougens. — Don A-

lonso ou l'Espagne par Salvandy. — Education des femmes par Remusat. — Mémoires de Mme Adaure par Choissel. Mense. 4 vol.— Dunois p. Dufey 4 vol.

Hrabina *Marcella Worcell* darowała niedawno z własnej chęci, dziedziczne dobra swoie *Rakowice*, w Cyrkule *Tarnopolskim* położone i 12,000 cz: zło: wartości maiące, do funduszu Bibljoteki narodowej, przez *Józefa Maxymiljana Hrab: Ossolińskiego* we *Lwowie* założonej.

Doszła tu wiadomość ze *Lwowa*, że zamieszkały w *Galicji* JW. Józef Hra: *Kalinowski* b. Pułkownik Wojsk Pol: rozstał się z tym światem. Żył lat przeszło 40.

w *Wrocławiu* ogłoszono następuiące uwiadomienie: „Od początku roku bieżącego, bieg Poczty z *Wrocławia* do *Warszawy* przeniesionym został na trakt przez *Trebnicę*, *Krotosyzn* i *Kalisz*. Stosownie do tego i Extra-poczty do *Królestwa Polskiego*, nowego traktu pocztowego trzymać się maią, a gdyby wszelako Podróżni dawnym traktem na *Oleśnicę*, *Wartenberg Polski* i *Kempno* iechać chcieli, w tedy prędkiej expedycji wymagać niemogą. Równie ostrzega się Podróżnych chcących z *Polski* iechać na *Wieruszów* i *Kempno*, iż na tym trakcie wybaczyć muszą, ieżeli wcale nie, lub też z wielkiem mitrężeniem czasu expedjowani zostaną."

## NOWOŚCI ZAGRANICZNE

### *Od Granic Tureckich.*

z *Hydry* donoszą d, 13 Grudnia r.z. że *Grecy* przyprowadzili tam 2000 Egipskich ieńców woiennych, których zabrali w niewolą w ostatniej bitwie pod *Kandją*, są to *Arabowie* należący do wojska regularnego *Egipskiego*. w *Hydrze* w tym czasie wyporządzono 30 okrętów woiennych, które miały ścigać flottę *Egipską*.—Oblężenie twierdzy *Patras* ma być zaniechane, gdyż wszystkie okręty *Specjotów* które tworzyły blokadę tej twierdzy od strony morza, opuściły swoie stanowisko.

### *z Londynu.*

Chociaż spodziewano się że *Król Angielski* osobiście zagai obrady *Parlamentu*, lecz dla słabości zdrowia nie mógł tego dopełnić, *Parlament* został otwarty w Jmieniu *Monarchy* przez *Deputacją* złożoną z Lorda *Kanclerza*, ArcyBiskupa *Kanterbury*, Lordów *Harowby*, *Westmoreland* i *Szeftsburg*. Czytano mowę *Królewską* w której oświadcza *Monarcha* o chęci przyspieszenia spokojności w *Jrlandji*, o związkach przyiacielskich z Monarchami *Europy*, o okolicznościach *Brezylskich*, *Ameryki Południowej* i o stanie wewnętrznym *Anglji* (iutro obszerniej doniesiem o tej mowie.) — *Anglicy* dawniej z nadzwyczajną ochotą zaciągali się do *Pułków* przeznaczonych do *Jndji*, gdyż w tej odległej krainie czekały ich znaczne korzyści, teraz przeciwnie nikt niema chęci należenia do takowych pułków zwłaszcza po ostat ich wiadomościach o niepomyślnej wojnie z *Birmanami*.—w *Edymburgu* zjawił się *Doktor* leczący Ludzi *zaiąkaiących się*, co mu się pomyślnie udaie, lecz niewyiawia swego sposobu leczenia.

### *z Paryża.*

D. 6 b. m. przyjmował *Król Francuzki* Xcia panuiącego *Rejs Grejc*, który niedawno przybył do *Paryża*. — Xżna *Meternich* która od nieiakiego czasu bawi w *Paryżu*, zachorowała przed kilką dniami, przeto zapewniaią iż iej Małżonek wkrótce przybędzie do tej stolicy.—D. 4 b.m. o godzinie w pół do 11tej przedpołudniem wszczął się Pożar w dachach Pałacu Królewskiego (Pale roial) w Arkadach, tak nagle iż płomień o iednej porze wybuchnął ze wszyskich stron razem i zagrażał nawet niebespieczeństwem poblis-

kim domom z powodu że wiatr był gwałtowny, iednak przez spieszny ratunek, nadzwyczainą zręczność i odwagę *Pompiarzów*, został ogień w krótce ugaszony—w *Perpignam* odkryto bandę złodziei, z których naystarszy ma lat 15.—Do *Dyżonu* przywieziono wielki *Egipski Sarkophag* (Nadgrobek), ma on półpięty stopy wysokości a 8 długości. Ten *Sarkophag* ma byc do Paryża zawieziony.—Listy prywatne donoszą z *Lisbony* d. 23 z. m iż przybył tam Jenerał Angielski *Blunt* który dla 20 lub 30.000 wojska *Angielskiego* ma urządzić stanowiska w Królestwie *Portugalskiem*, ta wiadomość potrzebuie potwierdzenia.—Król *Hiszpański* i rodzina Królewska wraz z X ciem *Maxymiljanem Saskim*, odwiedzili d. 26 z. m. sławną fabrykę złotych i srebrnych robot Pana *Martinez* w *Madrycie*, dostojni goście przyięci byli na wielkiej sali tej fabryki w której dano oraz Koncert. sławna Spiewaczka, teraz zamężna Hrabina *Suentes*, spiewała Arią i zachwyciła swym głosem wszystkich.—Rząd *Francuzki* udzielił plan Ministrowi *Zea*, przez który utworzonym być ma *Telegraf* z *Kady xu* do *Baiony*.—Od wielu dni deszcz niepadał w *Hiszpanji*, a przytym są *mrozy*, przezco w *Madrycie* mieszkańcy cierpią niedostatek wody. —

z *Lisbony* donoszą że wyprawa przeciw *Brezylji* została wstrzymaną, i że iest nadzieia iż w krótce nastąpi poiednanie między Królem *Portugalskim* a Synem iego terazniejszym Cesarzem *Brezylji*. Niektore pisma zbiiaią wieść że zmiana Ministrów *Portugalskich* nastąpiła za wpływem *Anglji*, tym bardziej że Hrabia *Palmela* były Minister, widocznie sprzyiaiący *Francji*, iest przez Króla *Portugalskiego* mianowany Posłem do *Londynu*, a Hrabia *Subcera* sprzyiaiący *Anglji* otrzymał mianowanie na Posła do *Paryża*. Królowa *Portugalska* ciągle mieszka w wiejskim Pałacu, nieprzybywaiąc do *Stolicy*. Zboża w *Portugalji* znajduie się tyle że sprowadzać go z zagranicy już niema potrzeby.

z *Niemiec*.

Dnia 1 t. m. wyiechał *Hrabia Aponi* Poseł *Austrjacki* przy dworze *Rzymskim*, z *Wiednia* do *Neapolu*.—w *Antwerpji* woda nadzwyczajnie wezbrała, przezco prawie wszystkie domy zostały zalane, szkody są nadzwyczajne. Zapewniaią iż w końcu tego miesiąca Izby Deputowanych Królestwa *Niderlandzkiego* zamknięte będą.—w *Gandawie* było publiczne wystawienie rozmaitych *roślin* w gatunkach tak pięknych i osobliwych iakich dotąd niewidziano.—Listy prywatne donoszą z *Hamburga* d. 8 t. m. iż przez nadzwyczajne wezbranie wody, w przestrzeni od *Hamburga* do *Holandji*, kilka tysięcy ludzi miało utracić życie, a kilkkroć sto tysięcy postradało cały swój maiątek. Oczekuią iescze okropniejszych wiadomości z tamtych okolic.

w Jednem z *Hrabstw Niemieckich* (donosi *Dostrzegacz z nad Sprei*) gdy pierwszy *Snieg* upadł, wędrował nad wieczorem ubogi *Żydek*, postrzega ruszaiącą się *Gęś*, uradowany że na *Szabas* będzie miał czem posilić swą rodzinę, zbliża się po zdobycz i gdy iuż chce ią uiąć, zapada się wraz z *Gęsią* w dół głęboki, zostaie tam niezmiernie strwożony przez godzinę, w tym słyszy iakiś łoskot, i znajduie obok siebie towarzysza swego nieszczęścia, był to *Wilk* który zwietrzywszy *Gęś*, biegł po nią i również wpadł do dołu. Xiężyc przyświecał, biedny *Żydek* umierał z trwogi ujrzawszy tak niebezpiecznego wspólnika więzienia, przytulił się do ziemi, puścił *Gęś*, lecz *Wilk* czuiąc że został w niebespieczeństwie, nieatakował wspólnika, ani nawet zbliżał się do *Gęsi*, iednak groził

zębami na każde poruszenie *Żydka* który zachowywał się najspokojniej; lecz przyzwyczaiony będąc do zażywania *tabaki*, chciał przynajmniej nią ulżyć okropnemu cierpieniu, niestety niemógł i tej doznać przyiemności, bo ilekroć siegnął po tabakierkę, zawsze *Wilk* groził zębami. Nakoniec przeszła noc okropna, gdy świtało, przybyli *Strzelcy* do dołu, który był przez nich wykopany iako zasadzka na *Wilki*, i widzą *Żyda z Wilkiem*! spiesznie przynieśli drabinę aby wydobyć *Jzraelitę*, lecz ile kroć ten się ruszył, *Wilk* prawie z wściekłością zbliżał się ku niemu; *Strzelcy* przekonali się iż mógłby zostać uszkodzonym przez zwierzę, gdyby chciał wstąpić na szczeble drabiny, przeto postanowili zastrzelić *Wilka*; nowa trwoga przeraziła nieszczęśliwego więznia, gdyż był pewnym że kulą zostanie ugodzonym. Wystrzał doświadczonego *Strzelca* trafił od razu w *Wilka*, a *Jzraelita* szczęśliwie został wydobyty i hojnie przez *Dziedzica Włości* udarowany. Wyznał on ochłonąwszy ze strachu, że wszelka trwoga, a nawet wymierzona *Fuzja* niebyły dla niego tyle dokuczaiącemi, ile cierpienie z pozbycia się *tabaki*. — O *Pitszafcie* donoszą że nie sam się powiesił, lecz został powieszony. — Sądy *Niderlandzkie* ciągle wydaią wyroki karzące *Lichwiarzy*, tak dalece że teraz w tem państwie *Kapitaliści* iuż lękaią się brać nawet 7 od 100 za pożyczane pieniądze.—Przez dnie 6ty i 7my Stycznia, panowała okropna burza na *morzu* przy brzegach *Włoskich*; wiele statków *rybackich* i kilka okrętów *Kupieckich* zatoneło, Ludzie powiększej części wyratowali się, lecz wszelkie towary zatoneły. — Bardzo smutne donoszą wieści z *Chrystjanji* stolicy *Norwegji*, woda nadzwyczajnie wezbrana, poczyniła niezmierne szkody; a nawet wiele Ludzi postradało życie.

## *DONIESIENIA*:

Ktoby miał do zbycia wioskę o kilka mil od Warszawy odległą, a posiadaiącą średniego gatunku grunta, las, łąki i wodę, takowę zaś nie drożej iak za 80 lub 90 tysięcy złop: sprzedać pragnął, niechaj raczy stosowny w tem adres w Drukarni Kurjera złożyć.

Kto ma do zbycia Pantaljon o 6ciu oktawach, chociaż używany lecz dobry; powezmie wiadomość o chcącym nabyć, w Drukarni Kurjera.

Podaie się do publicznej wiadomości iż Licytacja na effekta iakoto: Łóżka, Komodę, Billard, Fortepjan, Kanapy, Krzesła, Stoły, i. t. p. w Warszawie przy ulicy Długiej w domu pod Nr 546; w dniu 23 m. i r. b. z południa o godzi: 2ej za gotowe pieniądze więcej daiącemu odbędzie się. — And: *Tryllerowicz*. K. p. T. C.

Podaie się do Publi: wiadomości, iż Licytacja na effekta iako to: Zegar ścienny, Kanapę, Krzesła, Lustro, Kopersztychy, Kufer i t p. tu w Warsza: przy ulicy Zakroczymskiej Nr 1845 w d. 21 m. i r. b. z południa o godzinie 2, za gotowe pieniądze więcej daiącemu odbędzie się. — Andr: *Tryllerowicz* Kom: p. T. C. W. M.

Podaie się do publicznej wiadomości, iż licytacja na przedmioty iako to: Cegłę wypaloną około 92,000 w Pulkowie za Rogatkami Marymonckiemi, w pierwszej Cegielni za szlabanem przy komorka Pulkowskiego, w Gminie tegoż nazwiska znajduiącej się, w dniu 22 m. i r. b. o godzi: 3ej z południa, za gotowe pieniądze więcej daiącemu odbędzie się.—

A. *Tryllerowicz* K. p. T. C. W. M.

Uwiadomiłem Sz: Publi: iż Kontynuacja Licytacji w Warszawie przy ulicy Miodowej pod N: 484 pertraktowanej z odroczenia, przypadana dnia 16 Lutego r b: o godzinie 9 zrana i kontynuowana będzie codziennie, gdzie Kopersztychy i Ryciny, Oddziały Ksiąg sztuk pięknych, Papier welinowy ieszcze pozostełe i oraz z Obrazami, Justrumentami fizycznemi i matematycznemi i innemi effektami połączone, na Publiczną sprzedaż wystawione będą.

St: *Modzelewski Komornik.*

w Okolicy targu zboża, w położeniu najlepszem, iest Szynk. z Sklepem, Zaiazdem i Pomieszkaniem do tego potrzebnem, od Sgo Jana z wolnej ręki do wydzierżawienia na lat 3. Życzący sobie tej dzierżawy, odbierze bliższą wiadomość pod Nr 927 Lit: A. przy ulicy Chłodnej, u właściciela domu.

*Teatr.* w Piątek na Benefis JPani *Ledóchowskiej* nowa oryginalna Traiedja wierszem *Krakus*, i Balet *Cyrce*.